

1178

USTAWA

z dnia 27 lipca 2002 r.

Prawo dewizowe.

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa obrót dewizowy z zagranicą oraz obrót wartościami dewizowymi w kraju, a także działalność gospodarczą w zakresie kupna i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwa w ich kupnie i sprzedaży.

Art. 2. 1. W rozumieniu ustawy:

1) rezydentami są:

a) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania w kraju oraz osoby prawne mające siedzibę w kraju, a także inne podmioty mające siedzibę w kraju, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu; rezydentami są również znajdujące się w kraju oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez nierezydentów,

b) polskie przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne polskie przedstawicielstwa oraz misje specjalne, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych,

2) nierezydentami są:

a) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania za granicą oraz osoby prawne mające siedzibę za granicą, a także inne podmioty mające siedzibę za granicą, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu; nierezydentami są również znajdujące się za granicą oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez rezydentów,

b) obce przedstawicielstwa dyplomatyczne, urzędy konsularne i inne obce przedstawicielstwa oraz misje specjalne i organizacje międzynarodowe, korzystające z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych lub konsularnych,

3) nierezydentami z krajów trzecich są osoby fizyczne, osoby prawne oraz inne podmioty, posiadające zdolność zaciągania zobowiązań i nabywania praw we własnym imieniu, mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w krajach trzecich; nierezydentami z krajów trzecich są również znajdujące się w tych krajach oddziały, przedstawicielstwa i przedsiębiorstwa utworzone przez rezydentów lub nierezydentów z innych krajów,

4) krajem jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

5) krajami trzecimi są państwa niebędące państwami członkowskimi Unii Europejskiej, a także ich terytoria zależne, autonomiczne i stowarzyszone oraz terytoria zależne, autonomiczne i stowarzyszone państw członkowskich Unii Europejskiej,

6) krajowymi środkami płatniczymi są waluta polska oraz papiery wartościowe i inne dokumenty, pełniące funkcję środka płatniczego, wystawione w walucie polskiej,

7) walutą polską są znaki pieniężne (banknoty i monety) będące w kraju prawnym środkiem płatniczym, a także wycofane z obiegu, lecz podlegające wymianie,

8) wartościami dewizowymi są zagraniczne środki płatnicze oraz złoto dewizowe i platyna dewizowa,

9) zagranicznymi środkami płatniczymi są waluty obce i dewizy,

10) walutami obcymi są znaki pieniężne (banknoty i monety) będące poza krajem prawnym środkiem płatniczym, a także wycofane z obiegu, lecz podlegające wymianie; na równi z walutami obcymi traktuje się wymienne rozrachunkowe jednostki pieniężne stosowane w rozliczeniach międzynarodowych, w szczególności jednostkę rozrachunkową Międzynarodowego Funduszu Walutowego (SDR),

11) walutami wymiennymi są waluty obce państw spełniających wymagania art. VIII statutu Międzynarodowego Funduszu Walutowego,

12) dewizami są papiery wartościowe i inne dokumenty pełniące funkcję środka płatniczego, wystawione w walutach obcych,

13) złotem dewizowym i platyną dewizową jest złoto i platyna w stanie nieprzerobionym oraz w postaci sztab, monet bitych po 1850 r., a także półfabrykatów, z wyjątkiem stosowanych w technice dentystycznej; złotem dewizowym i platyną dewizową są również przedmioty ze złota i platyny zazwyczaj niewytwarzane z tych kruszców,

14) papierami wartościowymi są papiery wartościowe udziałowe, w szczególności akcje i prawa poboru nowych akcji oraz papiery wartościowe dłużne, w szczególności obligacje, wyemitowane lub wystawione na podstawie przepisów państwa, w którym emitent lub wystawca ma swoją siedzibę albo w którym dokonano ich emisji lub wystawienia,

15) jednostkami uczestnictwa w funduszu zbiorowego inwestowania są nabywane przez uczestników funduszu tytuły do udziału w jego aktywach, które zgodnie z odrębnymi przepisami lub na żądanie uczestnika funduszu są odkupywane lub umarzane przez fundusz z jego aktywów, na wcześniej określonych warunkach,

16) obrotem dewizowym jest obrót dewizowy z zagranicą oraz obrót wartościami dewizowymi w kraju,

17) obrotem dewizowym z zagranicą jest:

a) zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej, powodującej lub mogącej powodować dokonywanie między rezydentem i nierezydentem rozliczeń pieniężnych lub przeniesienie między rezydentem i nierezydentem własności wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych, a także wykonywanie takich umów lub czynności,

b) zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej, powodującej lub mogącej powodować przeniesienie między rezydentami rzeczy lub prawa, których nabycie nastąpiło w obrocie dewizowym z zagranicą, a także wykonywanie takich umów,

c) dokonywanie wywozu, przekazywanie oraz wysyłanie za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych, a także dokonywanie ich przywozu, przekazywanie oraz nadsyłanie z zagranicy do kraju,

18) obrotem wartościami dewizowymi w kraju jest zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej powodującej lub mogącej powodować dokonywanie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami rozliczeń w walutach obcych albo przeniesienie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami własności wartości dewizowych, a także wykonywanie takich umów lub czynności,

19) działalnością kantorową jest regulowana działalność gospodarcza polegająca na kupnie i sprzedaży wartości dewizowych oraz pośrednictwie w ich kupnie i sprzedaży,

19a) działalnością gospodarczą, w przypadku wykonywania jej:

a) w kraju -- jest działalność gospodarcza w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.³¹),

b) za granicą -- jest działalność gospodarcza w rozumieniu przepisów państwa, w którym jest ona wykonywana,"

20) uprawnionym bankiem jest:

a) bank mający siedzibę w kraju, który zgodnie z określonym w statucie przedmiotem działalności jest uprawniony do wykonywania czynności bankowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. -- Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178),

b) utworzony w kraju oddział banku zagranicznego, który zgodnie z określonym w zezwoleniu na jego utworzenie przedmiotem działalności jest uprawniony do wykonywania czynności bankowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy wymienionej w lit. a),

c) utworzony w kraju oddział instytucji kredytowej, która jest uprawniona do wykonywania w państwie macierzystym czynności objętych czynnością bankową, o

której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 10 ustawy wymienionej w lit. a).

1a. Rezydenta będącego osobą fizyczną, wykonującego za granicą działalność gospodarczą, traktuje się w zakresie czynności związanych z tą działalnością jak nierezydenta. Nierezydenta będącego osobą fizyczną, wykonującego w kraju działalność gospodarczą, traktuje się w zakresie czynności związanych z tą działalnością jak rezydenta.

2. Kraje trzecie należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju traktuje się na równi z państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

2a. Terytorium zależne, autonomiczne lub stowarzyszone państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub kraju trzeciego należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju traktuje się na równi z tym państwem lub z tym krajem, jeżeli z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych wynika takie traktowanie w zakresie objętym ustawą.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa o równowartości danej kwoty wyrażonej w euro, należy przez to rozumieć jej równowartość wyrażoną w walucie polskiej, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro, lub jej równowartość wyrażoną w innej walucie, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro oraz średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym dokonanie czynności.

Art. 3.1. Dokonywanie obrotu dewizowego jest dozwolone, z zastrzeżeniem ograniczeń:

1) określonych w art. 9, w zakresie których nie udzielono zezwoleń dewizowych, o których mowa w art. 5,

2) wprowadzonych na podstawie art. 10.

2. Ograniczeń określonych w art. 9 oraz wprowadzonych na podstawie art. 10 nie stosuje się do obrotu dewizowego, o ile jedną z jego stron jest:

1) Skarb Państwa, w zakresie, w jakim jest reprezentowany przez ministra właściwego do spraw budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych lub ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa,

2) Narodowy Bank Polski,

3) organ władzy publicznej podejmujący czynności w postępowaniu karnym, cywilnym lub administracyjnym, w tym zabezpieczającym lub egzekucyjnym.

3. Ograniczeń określonych w art. 9 nie stosuje się do obrotu dewizowego dokonywanego z udziałem banków lub innych podmiotów mających siedzibę w kraju, w zakresie działalności podlegającej nadzorom: bankowemu, ubezpieczeniowemu, emerytalnemu

lub nad rynkiem kapitałowym, sprawowanym na podstawie odrębnych przepisów, prowadzonej przez te podmioty na rachunek własny lub rachunek osób trzecich uprawnionych na podstawie ustawy lub zezwolenia dewizowego do dokonania obrotu dewizowego podlegającego tym ograniczeniom.

4. Swoboda obrotu dewizowego z zagranicą wynikająca z ustawy nie narusza ograniczeń w jego dokonywaniu wynikających z innych ustaw.

5. Dokonywanie obrotu dewizowego odbywa się z uwzględnieniem obowiązków określonych w ustawie, o ile z przepisów wydanych na jej podstawie, zezwolenia dewizowego lub przepisów dotyczących organów lub podmiotów wymienionych w ust. 2 i 3 nie wynikają odrębne obowiązki.

Art. 4. Prezes Narodowego Banku Polskiego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, wykaz walut, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11.

ROZDZIAŁ 2

Odstępowanie od ograniczeń i obowiązków określonych w ustawie

Art. 5. Dozwolone jest odstępowanie od ograniczeń określonych w art. 9 oraz obowiązków określonych w art. 18 i art. 25 ust. 1, na podstawie ogólnego albo indywidualnego zezwolenia dewizowego, w zakresie i na warunkach określonych w takim zezwoleniu.

Art. 6. 1. Zezwoleń dewizowych udziela się, jeżeli nie zagraża to interesowi publicznemu lub międzynarodowym zobowiązaniom wiążącym Rzeczpospolitą Polską.

2. (uchylony).

3. Z zezwolenia dewizowego, udzielonego na zawarcie umowy lub dokonanie rozliczenia, mogą korzystać wszystkie strony tej umowy lub rozliczenia.

4. Udzielone spółce zezwolenie dewizowe nie przechodzi na spółkę przejmującą lub spółkę nowo zawiązaną, gdy spółka, która otrzymała zezwolenie, została przejęta przez inną spółkę lub wraz z inną spółką albo spółkami zawiąże nową spółkę.

Art. 7. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela, w drodze rozporządzenia, ogólnych zezwoleń dewizowych. Zezwolenia takie mogą dotyczyć wszystkich lub rodzajowo określonej kategorii podmiotów oraz wszystkich lub rodzajowo określonych czynności.

Art. 8. 1. Indywidualne zezwolenie dewizowe jest wymagane na odstąpienie od ograniczenia lub obowiązku, o których mowa w art. 5, w zakresie których nie udzielono ogólnego zezwolenia dewizowego albo udzielono takiego zezwolenia, ale na innych warunkach niż te, na których ma nastąpić odstąpienie.

2. Sprawy związane z udzielaniem indywidualnych zezwoleń dewizowych są rozstrzygane przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego w drodze decyzji administracyjnej, z uwzględnieniem ust. 4 i 5.

3. Do decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego wydanych w sprawach, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. -- Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁴⁾).

4. Prezes Narodowego Banku Polskiego może uchylić udzielone zezwolenie, jeżeli korzystanie z niego odbywa się wbrew określonym w tym zezwoleniu warunkom.

5. Prezes Narodowego Banku Polskiego może upoważnić do załatwiania spraw, o których mowa w ust. 2, wyłącznie dyrektorów departamentów Centrali Narodowego Banku Polskiego oraz dyrektorów oddziałów Narodowego Banku Polskiego lub jednostek równorzędnych.

ROZDZIAŁ 3

Ograniczenia w dokonywaniu obrotu dewizowego z zagranicą oraz obrotu wartościami dewizowymi w kraju

Art. 9. Ograniczeniom podlega:

1) (uchylony).

2) (uchylony).

3) (uchylony).

4) wywóz, wysyłanie oraz przekazywanie przez rezydentów do krajów trzecich krajowych lub zagranicznych środków płatniczych, z przeznaczeniem na podjęcie lub rozszerzenie w tych krajach działalności gospodarczej, w tym na nabycie nieruchomości na potrzeby tej działalności, z wyjątkiem przekazywania do krajów trzecich krajowych lub zagranicznych środków płatniczych na pokrycie kosztów działalności polegającej na bezpośrednim świadczeniu usług w wykonaniu zawartej umowy lub promocji i reklamie działalności gospodarczej prowadzonej przez rezydenta w kraju,"

5) zbywanie w kraju przez nierezydentów z krajów trzecich, a także przez organizacje międzynarodowe, do których nie należy Rzeczpospolita Polska, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów:

a) papierów wartościowych dłużnych o terminie wykupu krótszym niż rok, z wyjątkiem nabytych w kraju,

b) wierzytelności i innych praw, których wykonywanie następuje poprzez dokonywanie

rozliczeń pieniężnych, z wyjątkiem nabytych w kraju lub powstałych w obrocie z rezydentami w zakresie niewymagającym zezwolenia dewizowego,

6) (uchylony).

7) nabywanie przez rezydentów, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów:

a) (uchylony).

b) udziałów i akcji w spółkach mających siedzibę w krajach trzecich, a także obejmowanie udziałów i akcji w takich spółkach,

c) jednostek uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania mających siedzibę w krajach trzecich,

d) papierów wartościowych dłużnych wyemitowanych bądź wystawionych przez nierezydentów z krajów trzecich,

e) wartości dewizowych zbywanych przez nierezydentów z krajów trzecich, w zamian za inne wartości dewizowe lub krajowe środki płatnicze,

f) wierzytelności i innych praw, których wykonywanie następuje poprzez dokonywanie rozliczeń pieniężnych, zbywanych przez nierezydentów z krajów trzecich,

8) zbywanie przez rezydentów, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów, w krajach trzecich:

a) papierów wartościowych dłużnych o terminie wykupu krótszym niż rok, z wyjątkiem nabytych w tych krajach na podstawie zezwolenia dewizowego,

b) wierzytelności i innych praw, których wykonywanie następuje poprzez dokonywanie rozliczeń pieniężnych, z wyjątkiem nabytych w tych krajach na podstawie zezwolenia dewizowego lub powstałych w obrocie z nierezydentami z krajów trzecich w zakresie niewymagającym zezwolenia dewizowego,

9) otwieranie przez rezydentów, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów, rachunków w bankach i oddziałach banków, mających siedzibę w krajach trzecich, z wyjątkiem ich otwierania w czasie pobytu w tych krajach, a także w związku z działalnością określoną w pkt 4, z zastrzeżeniem nieutrzymywania takich rachunków dłużej niż 2 miesiące od zakończenia pobytu lub działalności,

10) (uchylony).

11) (uchylony).

12) (uchylony).

13) (uchylony).

14) dokonywanie przez rezydentów i nierezydentów z krajów trzecich rozliczeń pieniężnych w wykonaniu czynności określonych w pkt 5 i 7--9, z wyłączeniem czynności, których dokonywanie nie wymaga zezwolenia dewizowego,

15) zawieranie umów oraz dokonywanie innych czynności prawnych, powodujących lub mogących powodować dokonywanie w kraju rozliczeń w walutach obcych, a także dokonywanie w kraju takich rozliczeń, z wyjątkiem przypadków, w których czynności te są dokonywane w dozwolonym, na podstawie ustawy lub zezwolenia dewizowego, obrocie dewizowym:

a) z zagranicą, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 17 lit. a,

b) między nierezydentami,

c) między rezydentami będącymi osobami fizycznymi, w zakresie niezwiązanym z działalnością gospodarczą.

Art. 10. 1. W zakresie obrotu dewizowego z zagranicą mogą być wprowadzane szczególne ograniczenia, o ile są one niezbędne w celu:

1) wykonania decyzji organów organizacji międzynarodowych, których członkiem jest Rzeczpospolita Polska,

2) zapewnienia porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego,

3) zapewnienia równowagi bilansu płatniczego, w razie ogólnej jego nierównowagi lub nagłego załamania albo powstałego w tym zakresie zagrożenia,

4) zapewnienia stabilności waluty polskiej, w razie nagłych wahań jej kursu albo powstałego w tym zakresie zagrożenia.

2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wprowadzać ograniczenia w celach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Rady Polityki Pieniężnej, może, w drodze rozporządzenia, wprowadzać ograniczenia w celach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4. Ograniczenia takie mogą obowiązywać do czasu przezwyciężenia powstałych trudności z bilansem płatniczym lub stabilnością waluty polskiej lub ustania powstałego w tym zakresie zagrożenia, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia ich wejścia w życie, z zastrzeżeniem art. 62.

ROZDZIAŁ 4

Działalność kantorowa

Art. 11. 1. Działalność kantorowa jest działalnością regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807) i wymaga wpisu do rejestru działalności kantorowej, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Przepisów o działalności kantorowej nie stosuje się do banków, oddziałów banków zagranicznych oraz do instytucji kredytowych i oddziałów instytucji kredytowych.

Art. 12. Działalność kantorową może wykonywać osoba fizyczna, która nie została prawomocnie skazana za przestępstwo skarbowe albo za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, a także osoba prawna oraz spółka niemająca osobowości prawnej, której żaden odpowiednio członek władz lub wspólnik nie został skazany za takie przestępstwo.

Art. 13. 1. Czynności bezpośrednio związane z wykonywaniem działalności kantorowej mogą być wykonywane tylko przez osoby, które nie zostały skazane prawomocnie za przestępstwa określone w art. 12 i które posiadają fachowe przygotowanie do wykonywania tych czynności.

2. Za fachowe przygotowanie uznaje się:

- 1) ukończenie kursu obejmującego prawne i praktyczne zagadnienia związane z prowadzeniem działalności kantorowej, udokumentowane świadectwem, lub
- 2) pracę w banku, w okresie co najmniej rocznym, na stanowisku bezpośrednio związanym z obsługą transakcji walutowych, udokumentowaną świadectwem pracy, oraz znajomość przepisów ustawy regulujących działalność kantorową, potwierdzoną złożonym oświadczeniem.

Art. 14. 1. Przedsiębiorca, który wykonuje działalność kantorową, jest obowiązany zapewnić:

- 1) prowadzenie na bieżąco, w sposób trwały i ciągły oraz zgodny z przepisami, ewidencji wszystkich operacji powodujących zmianę stanu wartości dewizowych i waluty polskiej,
- 2) prowadzenie, w godzinach działalności kantoru, ciągłego kupna i sprzedaży wartości dewizowych, będących przedmiotem obrotu,
- 3) wydawanie, w sposób zgodny z przepisami, dowodów kupna i sprzedaży, imiennych lub na okaziciela, przy każdej umowie kupna lub sprzedaży wartości dewizowych, będących przedmiotem obrotu,
- 4) lokal i jego wyposażenie spełniające warunki techniczne i organizacyjne niezbędne do bezpiecznego i prawidłowego wykonywania czynności bezpośrednio związanych z działalnością kantorową.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany uzyskiwać, z upływem każdego roku działalności, zaświadczenie o niekaralności za przestępstwa, o których mowa w art. 12.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w art. 13 ust. 1.

Art. 15. Sprzedaż wartości dewizowych, kupionych w ramach działalności kantorowej, może być dokonywana po wprowadzeniu tych wartości do ewidencji, o której mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1, na podstawie wpisu określającego datę realizacji transakcji.

Art. 16. 1. Organem prowadzącym rejestr jest Prezes Narodowego Banku Polskiego.

2. Rejestr może być prowadzony w systemie informatycznym.

3. Prezes Narodowego Banku Polskiego może określić, w drodze zarządzenia, sposób prowadzenia rejestru, wzór rejestru oraz tryb dokonywania wpisów do rejestru.

Art. 17. 1. Wpisu do rejestru dokonuje się na podstawie pisemnego wniosku przedsiębiorcy, zawierającego następujące dane:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania,
- 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej,
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile przedsiębiorca taki numer posiada,
- 4) siedziby oraz adresy jednostek, w których będzie wykonywana działalność kantorowa,
- 5) oznaczenie zakresu działalności kantorowej wykonywanej przez przedsiębiorcę w poszczególnych jednostkach,
- 6) podpis przedsiębiorcy oraz oznaczenie daty i miejsca składania wniosku.

2. Wraz z wnioskiem przedsiębiorca składa pisemne oświadczenie następującej treści:
„Oświadczam, że:

- 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru są kompletne i zgodne z prawdą;
- 2) znane mi są i spełniam szczególne warunki wykonywania działalności kantorowej określone w rozdziale 4 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe. Oświadczam także, że posiadam aktualne zaświadczenia o niekaralności i dokumenty potwierdzające kwalifikacje wymagane przepisami ustawy, o której mowa w pkt 2.”.

3. Oświadczenie powinno również zawierać:

- 1) firmę przedsiębiorcy oraz jego siedzibę i adres albo adres zamieszkania,

2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia,

3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o dokonanie wpisu w rejestrze działalności kantorowej, uwzględniając zakres wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności.

Art. 17a. 1. Wpisowi do rejestru podlegają dane określone w art. 17 ust. 1 pkt 1-5, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest inny niż adres siedziby.

2. Wpisem do rejestru jest również wykreślenie albo zmiana wpisu.

Art. 17b. Przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić pisemnie organ prowadzący rejestr o podjęciu działalności kantorowej, a w razie zaprzestania jej wykonywania, złożyć wniosek o wykreślenie z rejestru, w terminie 7 dni, licząc odpowiednio od dnia podjęcia działalności kantorowej lub zaprzestania jej wykonywania.

Art. 17c. 1. Przedsiębiorca może zawiesić, na okres nie dłuższy niż 2 lata, wykonywanie działalności kantorowej. W przypadku zawieszenia wykonywania działalności kantorowej na okres krótszy niż 2 lata, przedsiębiorca może przedłużyć ten okres łącznie do 2 lat.

2. O zawieszeniu wykonywania działalności kantorowej, przedłużeniu zawieszenia oraz o wznowieniu jej wykonywania przedsiębiorca jest obowiązany zawiadomić pisemnie organ prowadzący rejestr w terminie 7 dni, licząc od dnia zawieszenia, przedłużenia zawieszenia lub wznowienia wykonywania działalności kantorowej.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do zawieszania przez przedsiębiorcę wykonywania działalności kantorowej w poszczególnych jednostkach.

4. W przypadku niewznowienia przez przedsiębiorcę wykonywania działalności kantorowej lub niewznowienia jej wykonywania w poszczególnych jednostkach, organ prowadzący rejestr, po upływie okresu zawieszenia, odpowiednio z urzędu:

1) wykreśla, w drodze decyzji, wpis przedsiębiorcy w rejestrze albo

2) dokonuje zmiany wpisu w zakresie określenia jednostek, w których jest wykonywana działalność kantorowa

Art. 17d. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, niezbędne wyposażenie lokalu przeznaczonego do wykonywania działalności kantorowej, a także

sposób prowadzenia ewidencji i wydawania dowodów kupna i sprzedaży wartości dewizowych, mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego w zakresie wykonywania tej działalności.

Art. 17e. W sprawach dotyczących wpisu do rejestru, nieuregulowanych w niniejszym rozdziale, Prezes Narodowego Banku Polskiego stosuje przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 17f. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do działalności kantorowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

ROZDZIAŁ 5

Obowiązki związane z wywozem za granicę i przywozem do kraju wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych

Art. 18. Rezydenci i nierezydenci przekraczający granicę państwową są obowiązani zgłaszać, w formie pisemnej, organom celnym lub organom Straży Granicznej, przywóz do kraju oraz wywóz za granicę złota dewizowego lub platyny dewizowej, bez względu na ilość, a także krajowych lub zagranicznych środków płatniczych, jeżeli ich wartość przekracza łącznie równowartość 10 000 euro. Nie stanowi wykonania obowiązku zgłoszenia podanie w zgłoszeniu nieprawdziwych danych.

Art. 19. (uchylony).

Art. 20. 1. Rezydenci i nierezydenci są obowiązani przedstawiać organom celnym lub organom Straży Granicznej, na ich żądanie, przywożone do kraju lub wywożone za granicę wartości dewizowe oraz krajowe środki płatnicze.

2. Organy celne oraz organy Straży Granicznej mogą, w celu sprawdzenia, czy przywóz do kraju wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych oraz ich wywóz za granicę odbywa się zgodnie z przepisami ustawy, podejmować czynności kontrolne na zasadach i w trybie określonych w przepisach o kontroli celnej lub kontroli granicznej.

Art. 21. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób dokonywania potwierdzenia przywozu do kraju oraz wywozu za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych,
- 2) wzory zgłoszenia przywozu do kraju oraz wywozu za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych
-- mając na uwadze zapewnienie informacji o wywozie za granicę i przywozie do kraju wartości dewizowych oraz krajowych środków płatniczych na potrzeby współpracy z organami informacji finansowej, określonej w odrębnych przepisach.

ROZDZIAŁ 6 **(uchylony).**

ROZDZIAŁ 7

Obowiązek związany z przekazami pieniężnymi za granicę oraz rozliczeniami w kraju w obrocie dewizowym

Art. 25. 1. Rezydenci i nierezydenci są obowiązani dokonywać przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju związanych z obrotem dewizowym za pośrednictwem uprawnionych banków, jeżeli kwota przekazu lub rozliczenia przekracza równowartość 15 000 euro.

2. Obowiązek dokonywania rozliczeń za pośrednictwem uprawnionych banków, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przypadków, w których stroną rozliczenia jest uprawniony bank.

Art. 26.-29 (uchylono).

ROZDZIAŁ 8

Obowiązki dotyczące przekazywania danych oraz przechowywania dokumentów związanych z obrotem dewizowym oraz działalnością kantorową

Art. 30. 1. Rezydenci dokonujący obrotu dewizowego oraz przedsiębiorcy wykonujący działalność kantorową są obowiązani przekazywać Narodowemu Bankowi Polskiemu dane w zakresie niezbędnym do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do banków, oddziałów banków zagranicznych oraz oddziałów instytucji kredytowych.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i terminy wykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, oraz wysokość kwot, których przekroczenie powoduje powstanie tego obowiązku, mając na uwadze zapewnienie danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.

Art. 31. Narodowy Bank Polski jest obowiązany przestrzegać tajemnicy w zakresie danych uzyskanych od banków i rezydentów, w wykonaniu obowiązków określonych w art. 30 ust. 1, na zasadach określonych w art. 23 ust. 5--7 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178).

Art. 32. Rezydenci, na żądanie uprawnionego banku, obowiązani do przekazywania, na podstawie odrębnych przepisów, danych w zakresie niezbędnym do sporządzenia

przez Narodowy Bank Polski bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, są obowiązani udzielać temu bankowi informacji o dokonywanym za jego pośrednictwem obrocie dewizowym, w szczególności dotyczących przeznaczenia środków pieniężnych będących przedmiotem takiego obrotu.

Art. 32a. Przedsiębiorcy wykonujący działalność kantorową oraz rezydenci i nierezydenci dokonujący czynności obrotu dewizowego, które podlegają ograniczeniom lub obowiązkom określonym w ustawie, są obowiązani, na potrzeby kontroli skarbowej oraz kontroli wykonywanej przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, przechowywać dokumenty związane z tą działalnością lub tymi czynnościami przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wykonywali działalność kantorową lub dokonali danej czynności obrotu dewizowego.

ROZDZIAŁ 9

Kontrola wykonywana przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego

Art. 33. 1. Prezes Narodowego Banku Polskiego wykonuje kontrolę:

- 1) udzielonych indywidualnych zezwoleń dewizowych,
- 2) działalności kantorowej,
- 3) wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 30 ust. 1,
- 4)(uchylony).

2. Kontrola wykonywana w zakresie określonym w ust. 1 polega na sprawdzaniu, czy:

- 1) korzystanie z udzielonego zezwolenia dewizowego odbywa się zgodnie z jego warunkami,
- 2) przedsiębiorca wykonuje działalność kantorową zgodnie z warunkami określonymi w ustawie i przepisach szczególnych wydanych na jej podstawie,
- 3) obowiązek, o którym mowa w art. 30 ust. 1, jest wykonywany przez rezydentów oraz przedsiębiorców wykonujących działalność kantorową, oraz czy dane przekazywane w wykonaniu tego obowiązku są zgodne ze stanem faktycznym.

- 4)(uchylony).

Art. 34. Kontrolę, o której mowa w art. 33, przeprowadzają pracownicy Narodowego Banku Polskiego, zwani dalej „kontrolerami”, w siedzibie jednostki kontrolowanej lub siedzibie Narodowego Banku Polskiego, po okazaniu legitymacji służbowej i doręczeniu upoważnienia.

Art. 35. 1. Kierownik kontrolowanej jednostki jest obowiązany zapewnić kontrolerom

warunki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a także dostęp do całej dokumentacji związanej z zakresem kontroli.

2. Na żądanie kontrolera przedstawiciele oraz pracownicy kontrolowanej jednostki są obowiązani udzielać ustnych i pisemnych wyjaśnień oraz sporządzać zestawienia i obliczenia, w zakresie przeprowadzanej kontroli.

3. Kontrolerzy, w związku z przeprowadzaniem kontroli w siedzibie jednostki kontrolowanej, mają prawo do:

1) wstępu do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki w obecności jej przedstawiciela,

2) poruszania się po terenie kontrolowanej jednostki bez obowiązku posiadania przepustki.

4. Kontrolerzy, w związku z przeprowadzaniem kontroli w jednostce kontrolowanej, nie mogą być poddani rewizji osobistej.

Art. 36. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontroler przedstawia w sporządzonym przez siebie:

1) protokóle, jeżeli kontrola została przeprowadzona w siedzibie jednostki kontrolowanej, lub

2) sprawozdaniu, jeżeli kontrola została przeprowadzona w siedzibie Narodowego Banku Polskiego.

Art. 37. 1. Protokół, o którym mowa w art. 36 pkt 1, sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przekazywany kontrolowanej jednostce.

2. Protokół kontroli podpisują kontroler i przedstawiciel kontrolowanej jednostki.

3. Odmowa podpisania protokołu przez przedstawiciela kontrolowanej jednostki nie stanowi przeszkody do przekazania jej podpisanego przez kontrolera protokołu.

4. Przedstawiciel kontrolowanej jednostki może, w terminie 14 dni od otrzymania protokołu, zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia co do zawartych w nim ustaleń.

5. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4, w całości lub części, kontroler przekazuje na piśmie swoje stanowisko kontrolowanej jednostce.

Art. 38. 1. Sprawozdanie, o którym mowa w art. 36 pkt 2, sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przekazywany kontrolowanej jednostce.

2. Sprawozdanie z kontroli podpisuje kontroler.

3. W zakresie zgłaszania zastrzeżeń przez kontrolowaną jednostkę do ustaleń sprawozdania oraz zajmowania stanowiska wobec tych zastrzeżeń przez kontrolującego stosuje się przepisy art. 37 ust. 4 i 5.

Art. 39. (uchylony).

Art. 40. 1. W przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonej kontroli nieprawidłowości, Prezes Narodowego Banku Polskiego przekazuje kontrolowanej jednostce zalecenia pokontrolne.

2. Zalecenia pokontrolne powinny zawierać:

- 1) zwięzły opis wyników kontroli, ze wskazaniem naruszonych przepisów prawa,
- 2) wnioski wynikające z ustaleń kontroli, zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości,
- 3) zobowiązanie jednostki kontrolowanej do powiadomienia o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Art. 40a.(uchylony).

Art. 41. W razie powstania w toku kontroli uzasadnionego podejrzenia popełnienia wykroczenia lub przestępstwa przez kontrolowaną jednostkę lub inny podmiot, Prezes Narodowego Banku Polskiego powiadamia o tym właściwy organ zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. 42. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii Prezesa Narodowego Banku Polskiego, określi, w drodze rozporządzenia, tryb wykonywania kontroli określonej w art. 33, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego wykonywania objętych nią czynności.

ROZDZIAŁ 10

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 43. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, Nr 113, poz. 984 i Nr 127, poz. 1090) wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się art. 68c ;

2) w art. 105 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Zajęte waluty obce lub inne wartości dewizowe organ egzekucyjny sprzedaje bankowi prowadzącemu ich skup.”

Art. 44. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 54, poz. 572 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1103 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 14, poz. 143, Nr 81, poz. 877 i Nr 110, poz. 1189 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676 i Nr 89, poz. 804) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 8 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) badanie przestrzegania przez rezydentów i nierezydentów ograniczeń i obowiązków określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. -- Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178) oraz ograniczeń wprowadzonych na jej podstawie, a także warunków udzielonych zezwoleń dewizowych i zezwoleń na prowadzenie działalności kantorowej.”;

2) w art. 3 skreśla się pkt 3.

Art. 45. W ustawie z dnia 9 stycznia 1997 r. -- Kodeks celny (Dz. U. z 2001 r. Nr 75, poz. 802, Nr 89, poz. 972, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 128, poz. 1403 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 89, poz. 804 i Nr 112, poz. 974) w art. 277⁹ skreśla się pkt 3.

Art. 46. W ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 60, poz. 623 i z 2002 r. Nr 25, poz. 253) w art. 27 skreśla się ust. 3.

Art. 47. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 448) skreśla się art. 10a.

Art. 48. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. Nr 140, poz. 938, z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800 oraz z 2002 r. Nr 126, poz. 1070) w art. 23:

1) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dane indywidualne, o których mowa w ust. 2 i 3, mogą być wykorzystywane wyłącznie do sporządzania zestawień statystycznych, ocen i innych opracowań, bilansu płatniczego i bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa. Dane te nie mogą być udostępniane osobom trzecim.”;

2) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Zestawienia statystyczne, oceny i inne opracowania, zawierające dane indywidualne, o których mowa w ust. 2 i 3, umożliwiające powiązanie ich z konkretnym podmiotem lub zidentyfikowanie konkretnego podmiotu, a w szczególności, jeżeli do sporządzenia zestawienia, oceny lub innego opracowania wykorzystano dane dotyczące mniej niż trzech podmiotów lub gdy udział danych dotyczących jednego podmiotu wykorzystanych w zestawieniu, ocenie lub innym opracowaniu jest większy niż trzy czwarte całości, nie mogą one być udostępnione osobom trzecim.

7. Prezes NBP może udostępnić dane indywidualne, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz zestawienia statystyczne, oceny i inne opracowania, określone w ust. 6, uwzględniając

przedmiot i cel działania podmiotów, którym mają być one udostępnione, a w przypadku podmiotów zagranicznych, przy uwzględnieniu przestrzegania zasady wzajemności oraz zobowiązań zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej."

Art. 49. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. -- Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 i Nr 126, poz. 1070) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w ust. 2:

a) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,"

b) w pkt 9 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) pośrednictwo w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami.";

2) skreśla się art. 29 ;

3) skreśla się art. 99 --100;

4) w art. 105 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) Narodowemu Bankowi Polskiemu, w związku z wykonywaniem kontroli oraz zbieraniem danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa, a także innym bankom uprawnionym do pośredniczenia w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. -- Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 141, poz. 1178)."

Art. 50. W ustawie z dnia 10 września 1999 r. -- Kodeks karny skarbowy (Dz. U. Nr 83, poz. 930, z 2000 r. Nr 60, poz. 703 i Nr 62, poz. 717, z 2001 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 106, poz. 1149 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676 i Nr 89, poz. 804) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 30:

a) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W wypadku określonym w art. 99 § 1 i 2 orzeka się przepadek wartości dewizowych oraz krajowych środków płatniczych, a także można orzec przepadek innych przedmiotów wymienionych w art. 29 pkt 1--3.";

b) dodaje się § 4a w brzmieniu:

„§ 4a. W wypadku określonym w art. 106d orzeka się przepadek wartości dewizowych, a także można orzec przepadek innych przedmiotów wymienionych w art. 29 pkt 1--3.";

2) w art. 34 w § 2 wyrazy „art. 98 § 1 i 2" zastępuje się wyrazami „art. 99 § 1, art. 100 § 1, art. 101 § 1, art. 102 § 1, art. 103 § 1, art. 104 § 1, art. 105 § 1, art. 106 § 1, art. 106a §

pośrednictwem innych podmiotów, papiery wartościowe, jednostki uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania albo wierzytelności lub inne prawa, których wykonywanie wiąże się z dokonywaniem rozliczeń pieniężnych, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca

podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.102. § 1. Rezydent, który bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom nabywa:

- 1) nieruchomości położone w krajach trzecich lub prawa na takich nieruchomościach,
  - 2) udziały lub akcje w spółkach mających siedzibę w krajach trzecich albo obejmuje udziały lub akcje w takich spółkach,
  - 3) jednostki uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania mających siedzibę w krajach trzecich,
  - 4) dłużne papiery wartościowe wyemitowane bądź wystawione przez nierezydentów z krajów trzecich,
  - 5) wartości dewizowe zbywane przez nierezydentów z krajów trzecich,
  - 6) wierzytelności lub inne prawa, których wykonywanie wiąże się z dokonywaniem rozliczeń pieniężnych, zbywane przez nierezydentów z krajów trzecich,
- podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca

podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 103. § 1. Rezydent, który bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom zbywa w kraju trzecim, zarówno bezpośrednio, jak i za pośrednictwem innych podmiotów, papiery wartościowe, jednostki uczestnictwa w funduszach zbiorowego inwestowania albo wierzytelności lub inne prawa, których wykonywanie wiąże się z dokonywaniem rozliczeń pieniężnych, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca

podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.104. § 1. Rezydent, który bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom otwiera bądź utrzymuje rachunek w banku lub oddziale banku mającym siedzibę w kraju trzecim, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca

podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.105. § 1. Rezydent, który bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom zaciąga od nierezydenta z kraju trzeciego kredyt lub pożyczkę albo udziela nierezydentowi z kraju trzeciego kredytu lub pożyczki, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca

podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106. § 1. Rezydent, który bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom udziela zabezpieczenia lub ustanawia zabezpieczenie na rzecz nierezydenta z kraju trzeciego,
podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.
§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca
podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.";

7) po art. 106 dodaje się art. 106a--106f w brzmieniu:

„**Art.106a.** § 1. Rezydent, który bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom dokonuje na rzecz nierezydenta z kraju trzeciego darowizny mającej za przedmiot wartości dewizowe lub krajowe środki płatnicze,
podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.
§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca
podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106b. § 1. Rezydent, który bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom przejmuje od nierezydenta z kraju trzeciego jego dług wobec nierezydenta lub przystępuje do takiego długu,
podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.
§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca
podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106c. § 1. Kto bez wymaganego zezwolenia dewizowego albo wbrew jego warunkom dokonuje w obrocie dewizowym z zagranicą rozliczeń pieniężnych,
podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.
§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca
podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art. 106d. Kto bez zezwolenia albo wbrew jego warunkom prowadzi działalność kantorową,
podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych albo karze pozbawienia wolności do roku, albo obu tym karom łącznie.

Art.106e. Kto wbrew obowiązkowi nie udziela ustnych lub pisemnych wyjaśnień albo nie udostępnia wymaganych dokumentów związanych z zakresem objętym kontrolą dokonywaną na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 53 § 34,
podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106f. Kto wbrew obowiązkowi nie zgłasza organom celnym lub organom Straży Granicznej wykonującym kontrolę celną przywozu do kraju wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych,
podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106g. § 1. Kto wbrew obowiązkowi nie okazuje organom celnym lub organom Straży Granicznej wykonującym kontrolę celną, przy wywozie za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych, dokumentów potwierdzających uprawnienie do wywozu lub zezwolenia dewizowego uprawniającego do wywozu,
podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

§ 2. Tej samej karze podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie okazuje organom celnym, przy wysyłaniu za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych, dokumentów potwierdzających uprawnienie do wystania lub zezwolenia dewizowego uprawniającego do wystania.

Art.106h. Kto wbrew obowiązkowi nie przedstawia organom celnym lub organom Straży Granicznej wykonującym kontrolę celną, na ich żądanie, przywożonych do kraju lub wywożonych za granicę wartości dewizowych lub krajowych środków płatniczych, podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106i. § 1. Kto wbrew obowiązkowi wysyła za granicę wartości dewizowe lub krajowe środki płatnicze bez pośrednictwa państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej „Poczta Polska” lub podmiotu uprawnionego do wykonywania w obrocie z zagranicą działalności gospodarczej w dziedzinie poczty, podlega karze grzywny do 480 stawek dziennych.

§ 2. Jeżeli wartość przedmiotu obrotu, o którym mowa w § 1, nie przekracza ustawowego progu, sprawca

podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106j. Rezydent, który wbrew obowiązkowi dokonuje przekazu pieniężnego za granicę lub rozliczenia w kraju z nierezydentem bez pośrednictwa uprawnionego banku, podlega karze grzywny do 480 stawek dziennych.

Art.106k. Rezydent, który wbrew obowiązkowi nie przedstawia uprawnionemu bankowi wymaganych dokumentów albo nie przechowuje dokumentów związanych z dokonanym obrotem dewizowym, podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

Art.106l. Rezydent, który wbrew obowiązkowi nie zgłasza Narodowemu Bankowi Polskiemu danych o dokonanym obrocie dewizowym z zagranicą, w zakresie niezbędnym do sporządzania bilansu płatniczego oraz bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa, lub zgłasza dane niezgodne ze stanem faktycznym, podlega karze grzywny do 120 stawek dziennych.

Art.106l. § 1. Kto, nie dopełniając obowiązku nadzoru nad przestrzeganiem reguł obowiązujących w działalności danego przedsiębiorcy lub innej jednostki organizacyjnej, dopuszcza, chociażby nieumyślnie, do dokonania czynu zabronionego określonego w tym rozdziale,

podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli czyn sprawcy wyczerpuje znamiona innego przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego albo jeżeli niedopełnienie obowiązku nadzoru należy do ich znamion.”;

8) w art. 133 w § 1 w pkt 1 wyrazy „art. 98 § 2--4, art. 104 § 2 oraz w sprawach ujawnionych z art. 104 § 1 i 3” zastępuje się wyrazami „art. 106h oraz w sprawach ujawnionych w zakresie swojego działania przez urzędy celne z art. 99 § 1 i 2, art. 100 § 1 i 2, art. 106f, art. 106g § 1 i 2 i art. 106k”.

Art. 51. W ustawie z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 86, poz. 960, z 2001 r. Nr 5; poz. 43, Nr 60, poz. 610, Nr 76, poz. 811, Nr 87, poz. 954, Nr 100, poz. 1085 i Nr 129, poz. 1441 oraz z 2002 r. Nr71; poz. 655 i Nr 135, poz. 1143) w załączniku do ustawy w części IV ust. 35 otrzymuje brzmienie:

„35. Od zezwoleń:

- 1) na prowadzenie działalności kantorowej 1063 zł,
- 2) dewizowych indywidualnych 106 zł".

Art. 52. W ustawie z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł (Dz. U. Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 63, poz. 641 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 32, poz. 299, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676 i Nr 89, poz. 804) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w pkt 1 wyrazy „rezydentów prowadzących działalność kantorową" zastępuje się wyrazami „podmioty prowadzące działalność kantorową";

2) w art. 21 w ust. 3:

a) w zdaniu wstępnym po wyrazie „nadzoru" dodaje się wyrazy „lub kontroli",

b) w pkt 1 wyrazy „rezydentów prowadzących działalność kantorową" zastępuje się wyrazami „podmiotów prowadzących działalność kantorową".

Art. 53. W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252 i z 2001 r. Nr 111, poz. 1195) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„**Art. 7.** Za zgodą banku zrzeszającego banki spółdzielcze mogą wykonywać czynności bankowe, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 7 i 10 ustawy -- Prawo bankowe."

Art. 54. W ustawie z dnia 25 maja 2001 r. o skutkach wprowadzenia w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej wspólnej waluty euro (Dz. U. Nr 63, poz. 640) w art. 3 w ust. 1 skreśla się wyrazy „, ; przepisu art. 13 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. -- Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 160, poz. 1063, z 1999 r. Nr 83, poz. 931 i z 2000 r. Nr 103, poz. 1099) nie stosuje się".

ROZDZIAŁ 11

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 55. 1. Postępowanie w sprawach dewizowych wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczy się według jej przepisów.

2. Pozostają w mocy zezwolenia dewizowe udzielone na podstawie dotychczasowej ustawy, w zakresie, w jakim są wymagane zgodnie z niniejszą ustawą.

Art. 56. Do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w niniejszej ustawie, nie dłużej jednak niż przez 9 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze, jeżeli nie są sprzeczne z tą ustawą.

Art. 57. 1. Banki oraz oddziały banków zagranicznych uprawnione, na mocy przepisów

dotychczasowych, do pośredniczenia w przyjmowaniu i dokonywaniu płatności oraz dokonywaniu transferu krajowych i zagranicznych środków płatniczych w obrocie dewizowym stają się bankami uprawnionymi do wykonywania czynności bankowej w zakresie pośrednictwa w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

2. Banki oraz oddziały banków zagranicznych uprawnione, na mocy przepisów dotychczasowych, do kupna i sprzedaży wartości dewizowych stają się bankami uprawnionymi do wykonywania czynności bankowej w tym zakresie, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Banki, o których mowa w ust. 1 i 2, są obowiązane, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, rozszerzyć określony w statucie przedmiot działania o czynności bankowe określone w art. 5 ust. 2 pkt 7 i 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. -- Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178), pod rygorem utraty dotychczasowych uprawnień w tym zakresie.

4. Oddziały banków zagranicznych, o których mowa w ust. 1 i 2, są obowiązane, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wystąpić z wnioskiem o rozszerzenie określonego w zezwoleniu na ich utworzenie przedmiotu działania o czynności bankowe określone w art. 5 ust. 2 pkt 7 i 10 ustawy wymienionej w ust. 3, pod rygorem utraty dotychczasowych uprawnień w tym zakresie.

art. 58. 1. Podmioty uprawnione, na podstawie dotychczasowych przepisów, do prowadzenia działalności kantorowej prowadzą taką działalność, w dotychczasowym zakresie, na warunkach określonych w niniejszej ustawie i przepisach wydanych na jej podstawie.

2. Z dniem 30 czerwca 2004 r. wygasają wydane przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego innym niż banki osobom prawnym oraz podmiotom niebędącym osobami prawnymi upoważnienia na dokonywanie skupu i sprzedaży walut obcych i dewiz.

3. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w ust. 2, mogą do dnia określonego w tym przepisie przekształcić taką działalność w działalność kantorową poprzez uzyskanie zezwolenia na jej prowadzenie.

Art. 59. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o:

- 1) osobach krajowych w rozumieniu prawa dewizowego lub przepisów prawa dewizowego, należy przez to rozumieć rezydentów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1,
- 2) osobach zagranicznych w rozumieniu prawa dewizowego lub przepisów prawa dewizowego, należy przez to rozumieć nierezydentów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2.

Art. 60. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest mowa o ustawie z dnia 2 grudnia 1994

r. -- Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 136, poz. 703, z 1995 r. Nr 132, poz. 641, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 71, poz. 449) lub ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. -- Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 160, poz. 1063, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 103, poz. 1099 i z 2002 r. Nr 74, poz. 676), należy przez to rozumieć niniejszą ustawę.

Art. 61. Traci moc ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. -- Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 160, poz. 1063, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 103, poz. 1099 i z 2002 r. Nr 74, poz. 676).

Art. 62. Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej traci moc art. 10:

- 1) ust. 2 -- w zakresie, w jakim dotyczy art. 10 ust. 1 pkt 2,
- 2) ust. 3 -- w zakresie, w jakim dotyczy art. 10 ust. 1 pkt 4.

Art. 63. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2002 r.
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*